

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 182/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 11652/2015 – sp. zn. Rvp 11656/2015, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Co 736/2014 z 26. februára 2015 (Rvp 11652/2015), sp. zn. 43 Co 671/2014 z 29. januára 2015 (Rvp 11653/2015), sp. zn. 43 Co 680/2014 z 23. apríla 2015 (Rvp 11654/2015), sp. zn. 43 Co 666/2014 zo 4. marca 2015 (Rvp 11655/2015) a sp. zn. 43 Co 728/2014 z 26. februára 2015 (Rvp 11656/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11652/2015 – sp. zn. Rvp 11656/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11652/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. augusta 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho uzneseniami uvedenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenia“).

2. Z obsahu sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v postavení žalobkyne v konaniach vedených Okresným súdom Revúca (ďalej len „okresný súd“), ktorých predmetom bolo rozhodovanie o náhrade škody a náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spôsobenej nesprávnym úradným postupom okresného súdu v exekučných konaniach, v ktorých sťažovateľka vystupovala ako oprávnená.

Okresný súd rozhodoval vo veci samej rozsudkami, proti ktorým podala sťažovateľka odvolania, v dôsledku čoho jej okresný súd uzneseniami vyrubil súdny poplatok 20 € podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov [(príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)] a po ďalšom procesnom postupe z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podané dovolanie zastavil aj dovolacie konania proti rozhodnutiam krajského súdu vydaným v predmetných veciach. Krajský súd napadnutými uzneseniami uznesenia okresných súdov o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolania a uznesenia o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie potvrdil ako vecne správne.

3. V závere sťažností na podporu svojich tvrdení sťažovateľka poukazuje i na „... časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej

Bystrici, ktoré sa uskutočnilo dňa 27. novembra 2013 o 09:00 hod. na č. dv. 204, I. poschodie Krajského súdu v Banskej Bystrici, Skuteckého ul. 7, kde sa rozoberala otázka vzniku poplatkovej povinnosti podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov...“, v zmysle ktorej „... konanie vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktoré začalo do 30.09.2012 je podľa § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch oslobodené aj v odvolacom konaní. Navrhovateľovi v týchto veciach podaním odvolania po 01.10.2012 poplatková povinnosť z odvolania nevzniká.“

4. V petite podaných sťažností sťažovateľka s ohľadom na uvedené žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv postupom krajského súdu, ako i napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, zruší ňou označené uznesenia krajského súdu, predmetné veci krajskému súdu vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako i úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11652/2015[~] sp. zn. Rvp 11656/2015 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, v akej veci sa týka, kto ho podáva... Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom

na začatie konania. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde musí sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 obsahovať...

10. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval aj samotné sťažnosti podané ústavnému súde, s návrhmi nedoručila aj splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie v konaniach pred ústavným súdom. Predloženie splnomocnenia je pritom povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom

ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd vo vzťahu k nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí zdôrazňuje, že v prípade opakujúcich sa neúplných podaní sťažovateľky je neakceptovateľné, aby sťažovateľka, právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektovala zákon o ústavnom súde a predkladala naďalej také sťažnosti, ktoré neobsahujú základné náležitosti ustanovené týmto zákonom, hoci bola na túto skutočnosť neraz upozornená.

14. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti vykazujú taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ich z uvedeného dôvodu odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Po odmietnutí sťažností ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2016